სახ. ბიბლიოთეკა

პროლეტარეთო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 205 (19847) ◆ პარასკევი, 6 სექტემბერი, 1985 წელი. ◆ ფასი 3 კაპ.

სტუდენტური რთველი — მზადყოფნა ნომერი პირველი

უმაღლესი სასწავლებლების, ტექნიკუმებისა და პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლების 4,5 ათასი სტუდენტი და მოსწავლე დროებით გვერდზე გადადგებს სახელმძღვანელოებს და მონაწილეობას მიიღებს რთველში, რომელიც კახეთში იწყება. ქალაქელებმა და ჭაბუკებმა, რომლებიც კეთილ ტრადიციას აგრძელებენ, გადაწყვეტეს ყოველდღე სულ ცოტა ათასი ტონა ყურძენი მოკრიფონ.

ახალგაზრდათა შრომითს ენთუზიაზმს კიდევ უფრო გააძლიერებს ღონისძიებანი, რომელთა მიზანია 1985 წლის სტუდენტური რთველის ორგანიზაციულ-ტექნიკური უზრუნველყოფა. ამ ღონისძიებათა რეალიზაციის მიმდინარეობა განიხილეს საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტში გამართული თათბირის მონაწილეებმა. თათბირზე მოწვეული იყვნენ პარტიისა და კომკავშირის იმ რაიონული კომიტეტების პირველი მდივნები, რომელთა ტერიტორიაზე დისლოცირებული იქნება სტუდენტთა რაზმები, უმაღლესი სასწავლებლების რექტორები და პროორექტორები, პარტიული და კომკავშირული კომიტეტების მდივნები, სამეცნიერო სასწავლებლების, რესპუბლიკის მთელი რიგი სამინისტროებისა და უწყებების ხელმძღვანელები.

სამემდგომო სასოფლო-სამეურნეო სამეშოებისათვის სტუდენტთა რაზმების მზადყოფნის შესახებ ინფორმაცია გააკეთა საქართველოს ალკ ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდივანმა ვ. ლორთქიფანიძემ. ათ სექტემბერს რესპუბლიკის დედაქალაქის უმაღლესი სასწავლებლების ახალგაზრდობის პირველი წარმომადგენლები გაემგზავრებიან ფოთლწყაროს რაიონის სიმინდის მეურნეობებსა და კოლმეურნეობებში. მათ შემდეგ რთველს დაიწყებენ თელავის, სიგნაღის, ყვარლის, გურჯაანისა და სიღნაღის რაიონების 22 მეურნეობაში ცხრა უმაღლესი სასწავლებლის, რვა ტექნიკუმისა და ორი პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლის სტუდენტთა რაზმები. ახლა ადგილებზე მთავრდება მეკენაფთანა თანაშემწეების მიღებისა და დაბინავებისათვის მზადება.

თათბირის მონაწილეებმა ძირითადი ყურადღება მიაპყრეს იმას, რომ სტუდენტური რთველის ყველა მონაწილემ მკაცრად დაიცვას უსაფრთხოების ტექნიკის, შრომის დაცვის წესები, არც ერთი ქალაშვილი და ჭაბუკი საშუშაოზე არ დაიშვება, თუ არ გაიარა შესაბამისი ინსტრუქტაჟი, არ ისწავლა უსაფრთხო შრომის ჩვევები და ხერხები. ჯანმრთელობის დაცვისა და სანიტარულ-ჰიგიენიოლოგიური სამსახურების დაწესებულებათა წარმომადგენლები მკაცრ კონტროლს დაუწესებენ სტუდენტთა სბინაო პირობებისა და კვების ორგანიზაციას. მათთვის გამოყოფილია სსორსათო საქონლის დამატებითი ფონდები, სტუდენტთა სასადილოებში გაიგზავნა მაღალკვალიფიციური და გამოცდილი მზარეულები. მიღებულია ზდმები ახალგაზრდობის შინაარსიანი დასვენების ორგანიზაციისათვის.

თათბირის შედეგები შეაჯამა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანმა გ. ენუქიძემ.

თათბირის მუშაობაში მონაწილეობდნენ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივრობა კანდიდატი, საქართველოს სსრ სასოფლო-სამეურნეო წარმოების სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარე გ. მგელაძე, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მეცნიერებისა და სასწავლებელთა განყოფილების გამგე ა. საყვარელაძე. (საქინფორმი).

ზამთარიც მალე დადგება

ემოდგომის პირველი თვე. თუმცა ჯერ კიდევ საკმაოდ ცხელა, მაგრამ მოახლოებული გრილი ამინდები მაინც გვგაფრთხილებენ თავს. მალე ციცი ქარი ზამთრის მოახლოებას გვიუწყებს. ცხადია, ზამთრისათვის სამზადისი უდიდესი ორგანიზაციული, ტექნიკური, პრაქტიკული სამუშაოების მოგვარებას, გადაწყვეტასა და დროულად დამთავრებას მოითხოვს. ამიტომ არის, რომ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტი, რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭო უდიდეს ყურადღებას აქცევენ და დიდმნიშვნელოვან ორგანიზატორულ საქმიანობას ენევიან საზამთროდ მზადებისათვის.

ყოველივე ამის შედეგი ის, რომ მომავალი ზამთრის სამზადისისათვის მრავალფეროვანი კომპლექსური ღონისძიებანი ხორციელდება, ეკავ კარგა ხანია შეუდგენენ მუშაობას ჩვენი რესპუბლიკის სამრეწველო, სამშენებლო საწარმოები, ქალაქებისა და სოფლების სათანადო საბინაო-კომუნალური სამსახურები. იდგილობრივმა პარტიულმა კომიტეტებმა, საბჭოების აღმასკომებმა დროულად განიხილეს ზამთრისათვის მზადების საკითხები, შეიმუშავეს სამუშაოთა შესრულების ვადა-გრაფიკები, ამასთან ყველგან გაითვალისწინეს ის ნაკლოვანებანი და ხარვეზები, რომლებიც ზარმაწყალი ზამთრის ხუსხიანმა ამინდებმა დაგვანახვა და სათანადო სამსახურების მოუქნელი მუშაობის შედეგად გამოვლინდა.

ცხადია, გასულ სეზონში ნაკლოვანებები და ხარვეზები ძირითადად ამინის ბრალი იყო, რომ ზოგიერთი თბომეურნეობა ტექნიკურად გაუმართავად, უხარისხოდ გარემონტებული აღმოჩნდა. ამის გამო ყველგან საამქროდ და სტანციურად არ თბებოდა საცხოვრებელი ბინები, ცალკეულ საწარმოთა, დაწესებულებათა შენობები, საჭირო რაოდენობის ენერგია გაზით, თხევადი საბობით არ მარაგდებოდა საქვაბეები, რა თქმა უნდა, ყოველივე ამას ახლა ჩვენი საბჭოების აღმასკომები, კომუნალური სამსახურები ითვალისწინებენ ზამთრისათვის მზადების საშუალებაში.

უფროდ მრავალი საჭირო და სასიკეთო მუშაობა მიმდინარეობს ჩვენი დედაქალაქის კომუნალურ საწარმოებსა და ცალკეულ უბნებზე ეზონისათვის შესახვევრად. სარემონტო-პროფილაქტიკურ სამუშაოთა მწყობრი სისტემის შექმნამ მნიშვნელოვნად შეუწყო ხელი საერთო საქმის წინსვლას. ახლა მიმდინარეობს სამუშაოები იმისათვის, რომ განსრულდეს 36 საქვაბე აგრეგატი, შეიქმნას საჭირო რაოდენობის მაზუთის რეზერვი. სექტემბრის ბოლოს უნდა დამთავრდეს 300 საცხოვრებელი სახლის, 100 იდმინისტრაციულ-საზოგადოებრივი შენობის მშენებლობა. მაგრამ შეიოწმეშან ცხადია, რომ სამუშაოთა ტემპი არეფუ ამ სახარბიელოა. ამიტომ ყველაფერი უნდა ვიღონოთ, რათა დადგენილი დროისათვის ყველაფერი მოვკარდეს და გაკეთდეს.

უფროდ ნელი ტემპით მიმდინარეობს სარემონტო სამუშაოები საბურის, გურგენების, თელავის, სამტრედიის, ახალციხის, გაგრის, გეგეჭკორის, ხიბის თბოობიექტებზე. შემოწმების დროს, განსაკუთრებით საგანგაშო მდგომარეობა იყო ბათუმის რაიონული, ზესტაფონის, ჯაფარიძის, რუსთავის № 2 ახალი საქვაბეების მშენებლობებზე. ამ სამუშაოთა დასაჩქარებლად მეტი ორგანიზებულობა, მინდობილება და ყურადღება უნდა გამოიჩინონ საქართველოს სსრ მშენებლობის სამინისტროს № 1, 5, 8 ტრესტების ხელმძღვანელებმა.

ბევრგან მომავალი ზამთრისათვის მოსამზადებელი სამუშაოების მიმდინარეობას მნიშვნელოვნად უწყობს ხელს ის, რომ რესპუბლიკური და ადგილობრივი პარტიული, საბჭოთა ორგანოები ქმედითის ღონისძიებებს ასორციელებენ მეურნეობის სხვადასხვა დარგში. სამრეწველო, სასოფლო-სამეურნეო, სოციალურ-საყოფაცხოვრებო დაწესებულებების, სამანაო-კომუნალური მეურნეობების სათბობით შეკავებულ უზრუნველყოფის საკითხებზე იმსჯელა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტთან არსებულმა წარმოების პროფესიების მართვისა და სათბობენერგეტიკული რესურსების მოსმარების საკითხთა პარტიული ჯგუფმა. მან საჭირო ღონისძიებანი და რეკომენდაციები შეიმუშავა იმისათვის, რომ წარმატებით გადაწყდეს ზამთრისათვის მზადების ყველა ორგანიზაციულ-ტექნიკური ამოცანა.

ერთი ნიტყვით, ახლა ჩვენს რესპუბლიკაში ბევრი რამ კეთდება იმისათვის, რომ ცუდმა ამინდებმა ვერ შეაფერხოს სახალხო მეურნეობის მუშაობა, სითბო და სიმუყდროვე სუფევდეს მშრომელთა ოჯახებში. ცხადია, მთელ სამუშაოთა წარმატების ხელი უნდა შეუწყოს ადგილობრივი პარტიული, საბჭოთა, სამეურნეო ორგანოების ორგანიზატორულმა ხელმძღვანელობამ. განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს თბოენერგიის, განსაკუთრებით ელექტროენერგიის ეკონომიურ ხარჯვას. ამ საქმეში კი მნიშვნელოვანია ელექტრონაგებობათა და მოწყობილობათა სამიდეოობა. ამ მხრივ თბილისშიე, ჩვენი რესპუბლიკის სამრეწველო ცენტრებსა და სოფლებშიც მრავალი ნაკლი და ხარვეზია. ელექტროქსელების გაუმართაობის გამო ხშირად ქრება სინათლე, ფერხდება საწარმოთა მუშაობა, სიბნელე და სიცივე ისადგურებს ბევრ საცხოვრებელ ბინებში. დიდი მონდომება და გარჯაა საჭირო, რათა ეკუმმა ამინდებმა, დიდთოვლობამ, ყინვებმა ვერ შეაფერხოს სახალხო მეურნეობის ცალკეული სფერამოთა მუშაობა, ხარკინგზო, საავტომობილო მოძრაობა, მიმოსვლა, ელექტროენერგიით, ცხელი და ცივი წყლით მომარაგება. ამთავითვე უნდა ვიზრუნოთ იმისათვის, რომ მთის რაიონებსა და სოფლებში შვეულნაო საჭირო რაოდენობის სათბობის, სურსათის, მედიკამენტების, სამეურნეო, სატრანსპორტო საქონლის მარაგი. განსაკუთრებული ყურადღება სჭირდება საავარიო სამსახურების გამართულობას. კომუნალური სამსახურების ეს რგოლები ოპერატიულად და ხარისხიანად უნდა ამრულებენენ სამუშაოებს, დროულად უზრუნველყოფდნენ დაბინავებათა შეკეთებას. მაგრამ, სამწუხაროდ, ყოველთვის ასე არ ხდება. ხშირად გამოძახებული საავარიო ჯგუფები სათანადო ტრანსპორტის უქონლობის გამო დროზე ვერ ცხადდებიან ადგილებზე. ასეთი მდგომარეობა არის თბილისშიც და რესპუბლიკის სხვა სამრეწველო ცენტრებშიც.

ეფაკეოდ დიდი ორგანიზაციულ-ტექნიკური სამუშაოები უნდა შესრულდეს საბინაო ფონდის მოკალ-პატრონობის გაუუჯოფსებისათვის, ბინების დათბუნებისა და სანტექნიკური მოწყობილობის გამართულობისათვის. ამოიცანა ის არის, რომ სიცივეების დადგომამდე მოლეადა და მაკალკსარისსოვნად შესრულდეს შენობათა საინვენრო კომუნიკაციების შეკეთება, გათბობის, გაზგაყვანილობის ქსელის გამოცდა და საერთოდ მზადყოფნის სამუშაოები. სამწუხაროდ, ამ მხრივ ზოგან ნერტულობა, საქმით დაუინტერესებლობა შეიმჩნევა. ბევრგან საცხოვრებელი სახლების სარდაფები დატბორილია წყლით, სხვადასხვა ადგილებიანი მოძველებულია და ხშირია ავარიები. მაგრამ ასეთი ფენომენები განსაწყობია და საინვენო შეკეთებისათვის ნაკლებად იწუხებენ თავს. მაგალითად, თბილისის ორკონიკიძის რაიონის საბინაო ტრესტმა ვერ მოაბა თავი საბურთალოზე პირველ კვარტალში რეგისტრირებული სახლის სარდაფში მიღებაგანილობის შეცვლას. ამ სამუშაოებისათვის სამზადისი კი უკვე მეხუთე წელია გრძელდება. აქ ამრიგად ხდება მილი, იტმორება სახლის საძირკველი და დანრეკვის საფრთხე ექმნება შენობას. სამწუხაროდ, ასეთი ფაქტები ბლომად არის. საჭირო იქნება ადგილობრივმა პარტიულმა ორგანიზაციებმა გააძლიერონ კონტროლი საბჭოების აღმასკომების ცალკეული სამსახურების შუამობისადმი.

თქმა არ უნდა, ზამთრისათვის მზადებას რესპუბლიკის ეკონომიური და სოციალური განვითარების ძირითადი ამოცანების დონეზე უნდა მივეფდეთ, ეს ამინდებში გამართულად უნდა მუშაობდეს სახალხო მეურნეობის ყველა დარგი, თბებოდეს საცხოვრებელი ბინები, ერთი სიტყვით, ზამთარი ყოველთვის იყო და ახლაც მკაცრი გამოიდა ოქმენა საბჭოების აღმასკომების სამსახურების, შრომითი კოლექტივებისათვის, ყველა იმათთვის, ვისაც წლის ამ დროს სათანადო სამუშაოთა ბედი ანარია და მისი აკადგანონობისათვის აგებს პასუხს.

იმისათვის, რომ დროზე განხორციელდეს ყველა შემუშავებული ტექნიკურ-ორგანიზაციული ღონისძიება, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მითითებით სექტემბერ-ოქტომბერში ეწყობა ზამთრის ხეზონისათვის მზადების სამუშაოთა დათვალიერება. განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა საცხოვრებელი სახლებისა და კომუნალური დანიშნულების ობიექტების მზადყოფნას. ცხადია, დათვალიერებაში ფარული მონაწილეობას მიიღებენ პროფკავშირული, კომკავშირული, სახალხო კონტროლის ორგანოების წარმომადგენლები, დეპუტატები, აქტივისტები. ამ მახლობელი ღონისძიების სწორი და ორგანიზებული ტარება მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს იმას, რომ ზამთრისათვის ეფექტურად მოკვმზადდეს.

ჩვენი ქალაქებისა და სოფლების სანაინაო კომუნალური სამსახურების წარმატებული შუამობა პარტიული ორგანიზაციების სწორ ხელმძღვანელობაზე დამოკიდებული, ამიტომ დიდად გონივრული ვამდილ ეს ვამართავს იმისათვის, რომ უზრუნველყოფა ზამთრში სახალხო მეურნეობის დარგების ვამართული შუამობა, საცხოვრებელი ბინების, ადმინისტრაციული შენობების ნორმალური გათბობა.

მ. ს. გორბაჩოვი ეწვია ურენგოისა და სურგუტს

5 სექტემბერს სკკ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი მ. ს. გორბაჩოვი ნიჟნევართოსკიდან ჩავიდა ურენგოიში — გაზის მოპოვების უდიდეს რაიონში. აქედან იღებს სათავეს ათი მაგისტრალური მილსადენი, რომლებიც ბუნებრივი გაზით ამარაგებენ ქვეყნის ხახალხო მეურნეობას. მომავალი ხუთწლედის პირველ წელს ამ სადაღის მრეწველობა მიიღწევენ ბუნებრივი გაზის მოპოვების სპროექტო დონეს. ამავე დროს გაიზრდება გაზის კონდენსატის მოპოვებაც.

მ. ს. გორბაჩოვი ეწვია გაზის კომპლექსური მომზადების მძლავრ დანადგარს — დარგის ერთ-ერთ მოწინავე ობიექტს. მან დათვალიერა საბჭოთა წარმოების პროგრესული ტექნოლოგიური მოწყობილობა, რომლის გამოყენებითაც დანადგარის კოლექტივმა მიაღწია დასავლეთ ციმბირში უმაღლეს მწარმოებლობას — წელიწადში 20 მილიარდ კუბურ მეტრ გაზს. მას 'მოახსენეს, რომ მომდინარეობს ჩამუშავება მაგროპროცესორების ბაზაზე ტექნოლოგიური პროცესების მართვის ავტომატიზებული სისტემის შესაქმნელად, რომლის დამონტაჟება მთავრდება. ეს უზრუნველყოფს ობიექტის ექსპლოატაციის პრაქტიკულად მომსახურე პერსონალის გარეშე, ნედლეულის ყველაზე ხარისხიან მომზადებას, მის რაციონალურ გამოყენებას. ამისმაგვარ სისტემებს უკვე ამოტუტავენ მთელ რიგ დანადგარებზე. მათი გამოყენება გათვალისწინებულია უკიდურესი ჩრდილოეთის რთულ ბუნებრივ პირობებში, კერძოდ, იამბურგის გაზის საბადოებში.

მ. ს. გორბაჩოვმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ ავტომატიკის, ელექტრონიკის, მიკროპროცესორული ტექნიკის ფართო გამოყენება უზრუნველყოფს იმას, რომ გაზის მოპოვება აიყვანონ უფრო მაღალ დონეზე და ამასთან მნიშვნელოვნად შეამცირონ შრომითი დანახარჯები.

მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის ტემპის დაჩქარება სახალხო მეურნეობის სამთობენერგეტიკული და ნედლეულის ბაზის სტაბილური განვითარების მაგისტრალური მიმართულებაა. მუშებთან და სპეციალისტებთან საუბრის დროს მან დაფიქრილებით გამოიკითხა, თუ როგორ სრულდება საგეგმო დავალებანი და სოციალისტური ვალდებულებანი. გაზის მომპოვებლებმა და მშენებლებმა ილაპარაკეს თავიანთი კოლექტივების შეჯიბრებაზე, რომელიც გაიჩაღეს მომავალი სკკ XXVII ყრილობის აღსანიშნავად. ყრილობის გახსნისათვის მათ იკისრეს გაზის ზეგეგმიათა მოპოვების გადიდებული ვალდებულებანი.

მ. ს. გორბაჩოვი იყო ტრანსპორტრებისათვის გაზის კონდენსატის კომპლექსური მომზადების ქარხანაში. ასეთ საწარმოთა შექმნა სახავს საბალის ბუნებრივი სიმდიდრის ყველაზე იფექტიანი გამოყენების გზას.

დღის მეორე ნახევარში მ. ს. გორბაჩოვი სურგუტში ჩავიდა. მან დათვალიერა სურგუტის სახელმწიფო რაიონული ელექტროსადგური, რომელსაც აქ შუა ობისპირეთის ნავთობის სარეწებისა და ქალაქების ენერგეტიკულ გულს უწოდებენ. მოქმედი რიგის სიმძლავრეა 3 მილიონ 300 ათასი კილოვატი, ხოლო მშენებარე რიგისა — 4 მილიონ 800 ათასი კილოვატს შეადგენს.

მ. ს. გორბაჩოვი გაეცნო № 2 სახელმწიფო რაიონული ელექტროსადგურის მშენებლობის მიმდინარეობას. 800 ათასი კილოვატი სიმძლავრის მისი პირველი ენერგობლოკი მწყობრში ჩადგა მიმდინარე წლის გაზაფხულზე. იგი ესაუბრა მემონტაჟეებსა და გამომცდელებს, რომლებიც ამზადებენ მეორე ბლოკს მიმდინარე თვის დამლევს ამოქმედებისათვის. სახელმწიფო რაიონული ელექტროსადგური მუშაობს ნავთობის თანმდევი და უბენრივი გაზით, რის შედეგადაც მნიშვნელოვნად შემცირდა ელექტროენერგიის თვითღირებულება. ხაზგასმით აღინიშნა, რომ, საბჭოთა მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევათა გამოყენება სურგუტის სახელმწიფო რაიონული ელექტროსადგურის ავტომატ ბლოკის დროს გაზრდის დასავლეთ ციმბირის ნავთობისა და გაზის მრეწველობის ობიექტების ელექტრომომარაგების სიმდგრეობას.

შემდეგ მ. ს. გორბაჩოვი ეწვია ელექტროჩასაძირი დანადგარების საწარმოო მომსახურების ცენტრალურ ბაზას, სადაც დათვალიერა ნავთობგაზსაწრეტი ტექნიკა. მას აჩვენეს ჭაბურღილების მიწისქვეშა ექსპლოატაციისა და კაპიტალური რემონტის მოწყობილობა, ავრეგატები მექანიზებული სამუშაოებისათვის, ტექნოლოგიური ტრანსპორტი, ყველა განმავალი მანქანები. დათვალიერების დროს განსაკუთრებული ყურადღება მიეპყრო იმას, რომ უნდა გაუმჯობესდეს ნაწარმის ხარისხი.

მ. ს. გორბაჩოვმა აღნიშნა, რომ სახალხო მეურნეობის ინტენსიფიკაციის, შეძენილი პოტენციალის უკეთ გამოყენების მთავარი ბერკეტია მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის კარდინალური ხარჯარეა. მოქმედი ტექნოლოგიების სრულყოფიდან, მანქანა-მოწყობილობის მოდერნიზაციიდან უნდა გადავიდეთ პრინციპიულად ახალ ტექნოლოგიურ სისტემებზე, ოკანასასნელ თაობათა მაღალხარისხოვან ტექნიკაზე, რომლებიც უმაღლეს ეფექტიანობას იძლევიან.

პარტიის სურგუტის საქალაქო კომიტეტში გაიმართა მ. ს. გორბაჩოვის საუბარი სამინისტროების, გაერთიანებების, მთავარი სამმართველოების, იდგილობრივი პარტიული, საბჭოთა და სამეურნეო ორგანოების ხელმძღვანელებთან, სპეციალისტებთან. განხილეს ტიუმენის ოლქში ნავთობის მრეწველობის, ელექტროენერგეტიკის, სატრანსპორტო მშენებლობის დაჩქარებული განვითარების, ბინების, სოციალურ-საყოფაცხოვრებო და კულტურული დანიშნულების ობიექტების კომპლექსური მშენებლობის საკითხები.

გულითადი და საქმიანი ხასიათის საუბრებში ახალი ურენგოისა და სურგუტის საწარმოთა მუშებმა, მეცხოვრებლებმა უთხრეს მიხეილ სერგის ძეს, რომ ისინი და მათი შრომითი კოლექტივები ერთსულოვნად იწონებენ და უჭერენ მხარს პარტიის კურსს, რომლის მიზანია დისკიპლინისა და წესრიგის განმტკიცება, ლოთობის აღმოფხვრა, სამუშაო ადგილზე თითოეულის მომჭირნეობისა და ყაირათიანობისათვის ბრძოლის გეზს.

ურენგოისა და სურგუტში მოგზაურობაში მ. ს. გორბაჩოვთან ერთად იყვნენ სკკ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატი, სკკ ცენტრალური კომიტეტის მდივანი ვ. ი. დოლგიხი, სკკ ცენტრალური კომიტეტის მდივანი ბ. ნ. ელცინი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილეები ა. კ. ანტონოვი, ნ. კ. ბაიბაკოვი, ბ. ე. შჩერბინა, პარტიის ტიუმენის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი გ. პ. ბოგომიაკოვი.

5 სექტემბერს მ. ს. გორბაჩოვი სურგუტიდან ტიუმენში ჩავიდა. (საკდესი).

აზიაში მშვიდობის, ნდობისა და თანამშრომლობისათვის

ხაბაროვსკი, 5 სექტემბერი (საკდესი). ფრავალი ქვეყნის თვალსაჩინო საზოგადო მოღვაწენი, საერთაშორისო დემოკრატიული ორგანიზაციების დელეგაციები, მეცნიერები, საბჭოთა საზოგადოებრიობის წარმომადგენლები მონაწილეობენ საერთაშორისო კონფერენციაში, რომელიც ეძღვნება იაპონის მლიტაბომბიზმზე გამარჯვების 40 წლისთავისა და აზიისა და წყნარი ოკეანის ქვეყნებში მშვიდობისათვის მოძრაობის ამოცანებს. კონფერენციამ მუშაობა დაიწყო დღეს ხაბაროვსკში.

დიდი ყურადღებითა და მხურვალე ტაშით შეხვდნენ კონფერენციის მონაწილენი სკკ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის, მ. ს. გორბაჩოვის მისალმებას. იგი წაიკითხა სკკ ხაბაროვსკის სამხარეო კომიტეტის პირველმა მდივანმა ა. კ. ჩორნიმ.

კონფერენციის მონაწილეთა წინაშე გამოვიდა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის მოადგილე ვ. ბ. ორლოვი.

კონფერენციაზე გამოვიდნენ მეცნიერები, რომლებმაც აღნიშნეს ჩვენი ქვეყნის გადამწყვეტი წვლილი ფაშისტური გერმანიის და მილიტარისტული იაპონიის განადგურებაში, მოიწონეს სსრ კავშირის კონკრეტული სამშვიდობო ინიციატივები. მსოფლიოს თანამედროვე სიტუაცია, ზაზი გაუსვა აზიისა და ოკეანიის ხალხთა სოლიდარობის ორგანიზაციის ვიეკ-პრეზიდენტმა ანდელ ვაჰაბ აზ-ზინტანიმ (ლიბია), მოითხოვს ძალისმეცვა და მოკვეთება განამტკიცონ მთელმა ანტიიმპერიალისტურმა ძალებმა. მშვიდობის მსოფლიო საბჭოს მდივანმა სანა ანუ შაკრამ (ლიბანი) მხარი დაუჭირა საბჭოთა კავშირის ამსწინანდელ ინიციატივას აზიაში უშეშროების განმტკიცებისათვის.

კონფერენცია გრძელდება.

„ კომუნისტის“ ეკუუპრი

რა აბრკოლებს პროდუქტებით მომარაგებას?

ჩვენი დედაქალაქის მილიონზე მეტი მოსახლეობისათვის ხალხმოსტნეული ზამთრის მარაგის შექმნა ითლი საქმე როდია. ეს მეტად პასუხსაგები მისია ძირითადად რესპუბლიკის ხალხმოსტნეულის მეურნეობის სამინისტროს აგრარულ-სამრეწველო-საგაჭრო გაერთიანების ლიღოს ხალხმოსტნეულის კომბინატს აკისრია.

წლეულს კომბინატი მიიღებს ამ ზამთრისათვის საცავებში (მაცივრებში) შეინახავს 32.000 ტონა კარტოფილს, 15.700 ტონა ხახვს, 8.000 ტონა კომბოსტოს, 1.350 ტონა ჭარხალს, 1.213 ტონა სტაფილოს და 500 ტონა ნიორს, რათა ზამთარში და გაზაფხულზე (ივნისამდე) ქალაქის მოსახლეობა უზრუნველყოფილი იყოს ამ პროდუქტებით. გარდა ამისა, გორისა და ქარელის საცავებში შეინახება 13 ათასი ტონა თესლეფანი ხილი.

კომბინატის ხელმძღვანელობამ (დირექტორი რ. აბაშიძე) დროულად იზრუნა. სეზონისათვის. მოსამზადებლად. შეკეთდა საცავების ყველა საკანი, კონტეინერები, ელექტროამწეები, სატვირთო მანქანების დასაცლელი ტრანსპორტიორები, ჰიბრიდწონიანი მანქანების ამყოფავებელი აგრეგატი. მაგრამ მოსაგაბრებელი და საზრუნავი ჯერ კიდევ ბევრი, რასაც თანდათან აწესრიგებენ.

კომბინატმა ნიერის პირველი მოსავლის მიღებით დაიწყო სეზონი. აქ დღემდე 500 ტონის ნაცვლად მიიღეს 409,5 ტონა. ნიერის ზამთრის მარაგის საეგმო დავალება გადაჭარბებით შეასრულეს წითელწყაროს, გორის, თელავის, გარდაბნის, კასპის, ქარელის, საგარეჯოს და სხვა რაიონების მინდერის მშრომელებმა, მაგრამ ამ პასუხსაგებ საქმეს ზოგიერთ რაიონში უგულველოდ მოეკიდნენ. ამა სხვის რას უნდა მიეწეროს ის ფაქტი, რომ დღემდე ნიერის ჩაბარება არ დაუწყიათ გურჯაანის, ბორნეულის და თელავი წყაროს რაიონებს, რომლებსაც შესაბამისად მისაწოდებელი აქვთ 30, 40 და 10 ტონა ნიორი.

ნიერის დამზადების დაგალებანი არ შეუსრულებიათ სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქს, სიღნაღის, დუშეთის, მცხეთის, ახმეტის, ყვარლის, ხაშურის რაიონებს. კიდევ მეტი, დიდძალი უხარისხო პროდუქცია გამოგზავნეს სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, თელავის, ხაშურის, დუშეთის, ქარელის რაიონების საზოგადოებრივმა მეურნეობებმა, რაც კომბინატის დირექციამ დროულად აცნობა მომწოდებლებს და ხალხმოსტნეულის მეურნეობის სამინისტროს ეფექტიანი ზომების მისაღებად. მაგრამ ამაოდ — დეპეშებმა და მიმოწერამ საქმეს ჭიჭყერობით ვერ უშველა.

ახლა კომბინატი ზამთრის საცავებში ამბინავებს ხახვს.

ამასთან დაკავშირებით ხალხმოსტნეულის მეურნეობის სამინისტროს რაიონებში მიავლინა პასუხისმგებელი მუშაკები, რათა მათ საბჭოთა მეურნეობების დირექტორებთან, ბრიგადირებთან და დამბზადებლებთან ერთად უზრუნველყონ ზამთრისათვის შესანახი ხახვის მოსავლის აღება, დახარისხება, დამზადება, ტრანსპორტირება და ლიღოს კომბინატში დაბინავება.

ამ საქმეს ბევრგან მართლაც პასუხისმგებლობით მოეკიდნენ. ეს უწინარესად ითქმის გურჯაანის რაიონზე, რომელმაც კომბინატში საგეგმო 500 ტონიდან უკვე 478 ტონა ხახვი შემოზიდა, თანაც ხარისხმა მოლოდინს გადააჭარბა — ჩაბარებულ ხახვში პირველი ხარისხის ხვედრითმა წილმა 92 პროცენტს მიაღწია. ასევე სტანდარტული ხახვი შემოაქვთ ადგილელებს, გარდაბნელებს, ახმეტელებს, თელაველებს.

მაგრამ ამას ვერ ვიტყვით მარნეულის რაიონზე, რომელსაც 4.050 ტონა სტანდარტული ხახვი აქვს დასამზადებელი და კომბინატში ხანგრძლივი შენახვისათვის შემოსაზიდი. შემოწმების დღეს, 2 სექტემბერს ნამუდგილისათვის კომბინატის კარებთან სხვადასხვა რაიონიდან მოსული 50-ზე მეტი ხახვით დატვირთული მანქანა იდგა, მაგრამ მათი დაცლა ფერხდებოდა. მიზეზი ის გახლდათ, რომ პროდუქციის ხარისხის განმსაზღვრელი კომისიის წევრები — ხალხმოსტნეულის სამინისტროს დამზადებისა და მიწოდების სამმართველოს უფროსი ი. მეფარიშვილი, ამავე სამინისტროს უფროსი აგრონომი რ. გიორგობიანი, აგრარულ-სამრეწველო-სავაჭრო რესპუბლიკური გაერთიანების შენახვის ანყოფილების უფროსი ვ. მხეიძე, „სოფლდამზადების“ რესპუბლიკური გაერთიანების უფროსი საკონელმოდგე კ. პაპუაშვილი, დამზადების სამინისტროს ხალხმოსტნეულის სახელმწიფო ინსპექტორები შ. დალაქიშვილი და ჯ. ონნანი, მარნეულის რაიონის დამზადების გაერთიანების თავმჯდომარის მოადგილე თ. ბეგეტაძე დიდხანს დავობდნენ, მიეღოთ თუ არა მარნეულის რაიონის საზოგადოებრივი მეურნეობებიდან მოტანილი უხარისხო პროდუქცია. ბოლოს დავა მარნეულელთა სასარგებლოდ გადაწყდა. მანქანების ნაწილი დასაცალელად გაატარეს, მაგრამ მალე ეს დათმობა სანანებელი გაუხდათ, რადგან არაფლის საბჭოთა მეურნეობიდან (დირექტორი მ. კარიევი) მოსული მანქანების ძარის სიღრმეში სველი, უსტანდარტო ხახვი ეყარა. მარნეულის რაიონიდან სულ 350 ტონა შესანახად უხარისხო ხახვი მოტანეს, რომელიც ამ დღეებში სარეალიზაციოდ მაღაზიებს გადაეცემა. ისიც აღსანიშნავია, რომ 2 სექტემბერს 17 საათამდე მარნეულიდან შემოზიდული ხახვიდან 21,2 ტონა მიიღეს, 24 ტონა კი უკან დაბრუნეს. განსაკუთრებით ცუდი პროდუქცია მოაქვს ირაფლოს, მეგობრობის, შრომისა და ეთერზეთოვანთა საბჭოთა მეურნეობებს. საკვირველია, მარნეულში დიდი ხანია წვიმა არ მოსულა, მაგრამ 30 აგვისტოს მოტანილი 5 ტონამდე ხახვი ტალახიანი და შემოსულელი იყო.

ბოლნისის რაიონის სარაჩლოს საბჭოთა მეურნეობა პირველ ხანებში სტანდარტულ პროდუქციას უგზავნიდა კომბინატს, მაგრამ 31 აგვისტოს ორი მანქანა უსტანდარტო პროდუქცია უკან დაუბრუნეს, თან მძღოლებს დაუბარეს, მეურნეობაში გადაერჩიათ და ისე გამოეგზავნათ საცავებში შესანახად. 1 სექტემბერს დილით ეს მანქანები იმავე დაწუნებული ხახვით დატვირთულნი კვლავ მოადგნენ კომბინატს.

ქარელის რაიონებში ჯერ ნაადრევი ხახვის დამზადება, რადგან შემოუსვლელია. მაგრამ ქარელის რაიონის ფცის საბჭოთა მეურნეობამ, როგორც ჩანს, თვითნებურად (კომისიის გვერდის აულით) 5 ავტომანქანით 24 ტონა და 200 კილოგრამი შემოუსვლელი და გადაურჩეული ხახვი გამოგზავნა, რომელიც საზამთროდ ხანგრძლივი შენახვისათვის არ გამოდგება და ამიტომ კომბინატმა არც მიიღო.

ეს ფაქტები იმაზე მეტყველებს, რომ მებოსტნეებმა ყველაფერი იღონეს, რათა უამინდობის პირობებში უხვი და ხარისხიანი ხახვი მოეყვანინთ, მაგრამ მათმა ხელმძღვანელებმა მომხმარებლამდე გადარჩეული პროდუქტის მისატანად თავი არ შეიწუხეს.

როგორც ჩანს, ადგილებზე ხარისხის ინსპექციები თავიანთ მოვალეობას ჯეროვნად არ ასრულებენ. რესპუბლიკური გაერთიანება „საქსოფლდამზადება“ რომ უფრო მკაცრად მოპკითხავდეს რაიონების

პარტიული ცხოვრება:
სქკპ XXVII ყრილობის შესახებ

კადრები: მუდამ აქტუალური პროblემა!

ჩვენი პარტიის ცენტრალური კომიტეტის აპრილის (1985 წ.) პლენუმი ითქვა: „განსაკუთრებული, რომ იქ პირუთვნელად დასმულ საკითხი, რომელიც ყველა სამეურნეო მშრომელს აფიქრებს: როგორ და რის ხარჯზე შეძლებს ჩვენი ქვეყანა მაღალეფექტური ეკონომიკური განვითარების დაჩქარებას. როგორიც კითხვა ლაკონური, ნათელი და პირდასპირი, მის პასუხიც შესაფერი გაეცა და სახალხო მეურნეობის ყველა დარგის მუშაკნი ნათლად დაინახავენ თავიანთ კონკრეტულ ამოცანას.

პლენუმზე ითქვა, რომ „ჩვენ უნდა გავზარდოთ ოსტატები, ინჟინერები, კონსტრუქტორებიც, ტექნოლოგებიც ისევ და იტორორიტეტი, გავაძლიერით მათი შრომის მატერიალური და მორალური სტიმულები“. ამ მეთითების წარმატებით გადაწყვეტას ისევ და ისევ მივყავართ კადრების საკითხთან, მათი შერჩევის, აღზრდის, განაწილების ურთულეს პრობლემასთან. ამიტომ მინდა მკითხველს გავუზიარო ჩვენთან ამ კუთხით მიმდინარე მუშაობის არსი, მისი ავ-კარგი, შედეგები, პერსპექტივები.

ქარხნის ქვეგანყოფილებმა, ყოველმა სამმრომ და უბანმა აპრილის პლენუმის მოწოდების სასახსოვრო დიდი პასუხისგებლობით გააანალიზეს გაწეული მუშაობის შედეგები, დასახეს პრაქტიკული ღონისძიებანი წარმოების შემდგომი ინტენსიფიკაციისათვის, შრომის ნაყოფიერების ზეგანგმი გაზრდისა და პროდუქციის თვითღირებულების შემცირების ზეგანგმი ეკონომიურობისა და ყაირათიანობისათვის, რაშიც დიდად გვეხმარება პირადი ეკონომიკური აღრიცხვის შემოღება, პროგრესული ტექნოლოგიური მეთოდების დანერგვა, სახალხო კონტროლიორთა ჯგუფებისა და საგუშაგოების აქტიური მოქმედება.

მიღწეულის ობიექტური შეფასებასთან ერთად ჩვენ ვადიორებთ იმასაც, რომ საწარმოო გეგმების რეალიზაციის საქმეში გვაქვს ნაკლოვანებებიც. ქარხანამ ორმა საამქრომ და ერთმა უბანმა ვერ შეძლო საწარმოო გეგმის შესრულება, გამოშვებული პროდუქცია ზოგჯერ უხარისხოა, რის გამოც შარშან რეკლამაციისა და ჯარიმების სახით 16,8 ათასი მანეთი გადავიხადეთ. ზოგიერთი საამქროს პარტიულ ორგანიზაციებიც ჯერ კიდევ სათანადო დონეზე არ დგას პარტიული მომთხოვნელობა, არ იჩენენ მაღალ პარტიულ პრინციპულობას საფინანსო-სამეურნეო დისციპლინის, შრომის ორგანიზაციის პროგრესული მეთოდების დანერგვაში.

როგორ გვესმის დღეს შრომელთან პარტიულ-პოლიტიკური მუშაობა? როგორ ვწყვეტთ კომუნისტთა ავანგარდული როლის შედეგად ამაღლებს სამეურნეო საქმიანობაში?

ეკონომიკაზე პარტიული ხელმძღვანელობის სრულყოფის მთავარ პრობლემურ წყაროს წარმოადგენს სამეურნეო კადრების შერჩევა, აღზრდა და განაწილება. სწორედ ამიტომაც ჩვენი პარტიული ორგანიზაცია ისწრაფვის მზრუნველობით მოეკიდოს სამეურნეო კადრების აღზრდასა და განაწილებას, დაწინაურებას, ჩაუნერგოს მათ საქმისადმი პოლიტიკური მიდგომის ხელოვნება, ასწავლოს ხელმძღვანელობის ჩვეულება.

კადრებთან მუშაობაში ერთ-ერთ მთავარ ყურადღებას ვუთმობთ ინჟინერ-ტექნიკური პერსონალის ხარისხობრივი შემადგენლობის გაუმჯობესებას და სამუალო რგოლი — ოსტატთა და ბრიგადირთა მოზრდების საკითხებს. კადრებთან მუშაობის, მათი აღზრდის, დანიშვნა-დაწინაურების დროს აუცილებელია ვითვალისწინებთ მათს აპრობაციას პრაქტიკული საქმიანობისას, პირად თვისებებს, და რაც მთავარია, თვით კოლექტივის აზრსა და მის რეკომენდაციას. მაგალითად, ამ თვალსაზრისით მეტად დამახასიათებელია ი. ჭიტაძის კანდიდატურის დასახელება სამეზავრო ვაგონების შემკეთებელი საამქროს უფროსად. ავტორიტეტმა და პატივისცემამ, რომელიც ახალგაზრდა კომუნისტმა დაიმსახურა შრომითს კოლექტივში, ერთსულოვანი გამოხატულება პოვა ამ თანამდებობაზე მისი დანიშვნისას. ეს პრინციპი გამართლებულია და მას მასობრივი ხასიათი აქვს. კოლექტივის აზრს ხშირად თანადგომას უწევს პარტიის რიგიანი. მაგალითად, სავაგონო საამქროს პარტბიუროს მდივანი ვ. გელაშვილი ფიდნაუბრებად იქნა „ამიერკავკასიის რკინიგზის თბილისის სავაგონო უბნის უფროსად.

ჩვენს მუშაობაში სულ უფრო მეტ ყურადღებას ვაქცევთ ახალგაზრდებთან მუშაობასა და პარტიული კადრების მომზადების საქმეს, პარტიულ დამრიგებლობას. ამ მხრივ საინტერესო საქმიანობას ეწევა მოტორ-სექციების შემკეთებელი საამქროს პარტიული ორგანიზაცია, რომელსაც ოცდათთ წელზე მეტია სათავეში უდგას რესპუბლიკის დამსახურებული დამრიგებელი, ელექტროზეინკალი ვარლამ ბეჟუაშვილი. ჩვენთან ასეა დამკვიდრებული: თითოეული კომუნისტი სამ-ოთხ ახალგაზრდას უწევს დამრიგებლობას, ისინი მათ ასწავლიან არა მარტო სპეციალობას, ამავე დროს ეხმარებენ მათში მომავალი კომუნისტისათვის საჭირო თვისებების — მინდობილი საქმისადმი პასუხისმგებლობას, მომთხოვნელობას. სწორედ ასეთმა მუშაობამ განაპირობა, რომ ჩვენს პარტიულ ორგანიზაციაში აღზრდილნი დღეს სხვადასხვა ხელმძღვანელ თანამდებობაზე მუშაობენ არა მარტო საწარმოში, არამედ რაიონის, ქალაქისა და რესპუბლიკის მასშტაბით. მათი დაწინაურება უშუალოდ კოლექტივის რეკომენდაციით ხდება და დაწინაურებული კომუნისტები გარკვეული პერიოდის შემდეგ ანგარიშს აბარებენ კოლექტივს, რომელიც რეკომენდაციია მისცა ამა თუ იმ ხელმძღვანელ საშუალოზე.

კადრების აღზრდისა და მომზადებისას განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა ახალგაზრდა მოგზაურებს. ქარხნის ბაზაზე ფუნქციონირებს 32-ე პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებელი ამბაბლის მიერ გამოშვებულ ახალგაზრდა სპეციალისტებთან მუშაობაში. გადასაჭერია კადრების დინამიკის შემცირება, სახელმწიფო, საზოგადოებრივი და შრომის დისციპლინის დაცვის, საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესებისა და სხვა საკითხები.

მოგეხსენებათ, პარტიის ეკონომიკური პოლიტიკის პრაქტიკული განხორციელებისას გადამწყვეტი როლი პირველად პარტიულ ორგანიზაციას ეკუთვნის. ქარხანაში დღეისათვის 14 საამქროს პარტიული ორგანიზაცია და 32 პარტიული ჯგუფია. საამქრო პარტიული ორგანიზაციები, ეყრდნობიან რა ქარხნის პარტიული ორგანიზაციის 80-წლიანი მუშაობის მდიდარ გამოცდილებას, სისტემატურად სრულყოფენ მუშაობის ფორმებსა და მეთოდებს, სთავეში უდგანან სოციალისტურ შეჯიბრებას, მშრომელთა მთელ დელს წარმართავენ ეკონომიკის ისეთი კარდინალური საკითხების გადასაწყვეტად, როგორიც არის შრომის ნაყოფიერების ზრდის

ბაზარი ჩვენი მოელვარებისა

ვინ უნდა იდგეს დახლთან?

„კომუნისტის“ რ ე ი დ ი

საკოლმეურნეო ბაზრით, რომელიც მეშახტეთა ქალაქის ტყიბულის ცენტრში მდებარეობს, როდი ივიწყნ განებივრებული აქეთ-იქეთ. „ბაზარს ეცინა ულიდიათ“ — ხშირად გიგიონებდით სამართლიან საჩივრებს უკმაყოფილო მყიდველებისაგან. ეს იმიტომ ხდებოდა, რომ ადრე იქ მოკალთეობენი იყვნენ სპეკულანტები. რა კატეგორიის ქორეაჭრებს არ ნახავდით ბაზარში. ახლა კი მდგომარეობა შეიცვალა. ვაჭრობის ნებართვის, დადგენილი ცნობების მოთხოვნამ სპეკულანტს ბაზრის გზა გაუიაფობა.

ამ დღეებში ჩვენი სარეიდო ბრიგადა საკოლმეურნეო ბაზარს ეწვია. მისი წევრები გულდასმით გაეცნენ შექმნილ მდგომარეობას, მოუსმინეს როგორც გამყიდველებს, ისე მყიდველებს, ესაუბრნენ მომსახურე პერსონალს.

დასკვნა ერთია: ბაზრის მუშაობაში ჯერ კიდევ ვერ არის ყველაფერი რიგზე. ბევრი პრობლემაა, რომელთა გადაჭრა დიდად გაუმეაბილებდა ვაჭრობას, გაადიდებდა საქონლის რაოდენობას, შეამცირებდა პროდუქტების ფასს.

აშკარად იგრძნობა, რომ კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში ჯერ კიდევ ვერ არის ორგანიზებული პროდუქტების სარეალიზაციო ცნობების გაცემის საქმე. გლეხს დიდხანს უნდება ცნობაც წარმოადგინა, მაგრამ ხელზე არ აღმოაჩნდა პასპორტი. ამ დღეს ისევ უპასპორტოდ ითხოვდნენ ბაზარში შესვლას და საკუთარი პროდუქტების რეალიზაციას წყალტუბოელი ზ. თუთბერიძე და ზესტაფონელი თ. აბეთნდაძე. ბაზრის დირექციამ მათ ამის საშუალება არ მისცა და ხელმოცარული გაბრუნდნენ უკან.

ზოგიერთი უპატრონსონ მოქალაქე ცდილობს „გააკეთროს“ ბაზრის მეშვაიდი და უკანონო გზით დაიკავოს დაბული. ამ დღეებში ასეთი უკანონო ქმედება ჩაიღინა ამბროლაურის რაიონის სოფელ ნიკორწმინდაში მცხოვრებმა ალეკსანდრ ჯუკა ასულმა აბუთიძემ. მან ყველის გაყიდვა განიზრახა თავისი მეზობლის ჟ. რამიშვილის სახელზე გაცემული ცნობით. იგი ბაზრიდან გაეძევეს და მისი შეუფერებელი საქციელის შესახებ აცნობეს ნიკორწმინდის კოლმეურნეობის გამგეობას. რეიდის მონაწილეები, გამოშვებული ინსპექტორი ოსეთ ფაქტებსაც წაეკიდნენ, როცა ზოგიერთი ადგილობრივი ორგანო ცალკეულ კოლმეურნეს მცირე რაოდენობის პროდუქტს გასაყიდად იმდენ დღეებს აძლევს, რამდენიც ნამდვილად რომ არ აქვს საჭირო. ყოველივე ამით, ცხადია, მუშაობი აკლდება სოფელს, ფერხდება სოფელ-სამეურნეო საქმეთაოთა შესრულება.

ჩვენ, რეიდის მონაწილეებს, გული ეკვალენ საკოლმეურნეო ბაზრის გეგრდით მეორე, არაოფიციალური ბაზრის არსებობამ. აი, რა ხდება: ზოგჯერ უნიფიცირებულ ცნობის ან პასპორტის წარმოდგენილად ბევრი გამყიდველი პროდუქტების სარეალიზაციო ადგილს ვერ ეფიცება, მას საშუალება არა აქვს ბაზარში გაყიდოს პროდუქტი, მაგრამ ეს მათ პაინცდამაინც დიდად არ ანაღელებთ. იქვე, ბაზრის გვერდით ისინი აწყობენ მეორე ბაზარს, სადაც სრულიად ასე მოიქცა, მაგალითად, თერჯოლის რაიონის სამინეთის კოლმეურნეობის წევრი მერი გვეციტაძე. მან 31 აგვისტოს დიდძალი მწვანილი და ყველი შემოიტანა ბაზარში. ვაჭრობის ნებართვის ცნობაც წარმოადგინა, მაგრამ ხელზე არ აღმოაჩნდა პასპორტი. ამ დღეს ასევე უპასპორტოდ ითხოვდნენ ბაზარში შესვლას და საკუთარი პროდუქტების რეალიზაციას წყალტუბოელი ზ. თუთბერიძე და ზესტაფონელი თ. აბეთნდაძე. ბაზრის დირექციამ მათ ამის საშუალება არ მისცა და ხელმოცარული გაბრუნდნენ უკან.

ბაზრის დირექტორის რ. ბოჭორიშვილის კაბინეტში შემოვდა თერჯოლის რაიონის სოფელ ძევრის მცხოვრები ნაზი გოგუა.

— მე საკუთარ მეურნეობაში, — გვითხრა მან, — ყველი, ხილი და მწვანილი ვამზადებ, კვირაში ერთი დღე შემიძლია წვიდე ბაზარში და ხელმისაწვდომ ფასებში გავყიდო პროდუქტი, მაგრამ ზნირად ამას ვერ ვახერხებ. ძალიან გაძნელებულია ჩვენთან სარეალიზაციო ცნობების მიღება. აი, ბეშინ კოლმეურნეობის კანტორაში მივედი, თავმჯდომარემ, დამინახა თუ არა, ასე მომაძახა: ვიღი, შენ ცნობისათვის ხარ მოსული, მაგრამ რა ვქნა, ცარიელი ფურცლები ალარა მაქვს და საიდან მოგაცეო.

ნუთუ ასე ძნელია ცნობის ფურცლების წინასწარ მომარაგება? ასეთი უბრალო მიზეზით რატომ უნდა გაყრილონ კოლმეურნეები, რატომ უნდა შეფერხდეს ზედმეტი პროდუქტის ბაზარზე მიტანა და მისი რეალიზაცია?

ერთ კვირა დღეს საკოლმეურნეო ბაზარში გამოცხადდა ორი მოქალაქე — ე. კობახიძე და კ. ჯინჯიხაშვილი, პირველი ამბროლაურის რაიონის ბუგეულის მეგვანეობის საბჭოთა მეურნეობის მუშაა. მან ვიპრობის ნებართვის ცნობის ხელს არ აწერს მეურნეობის დირექტორი. მეორე მოქალაქე კი ტყიბულის ზონის სოფელ მეხუთრიდან იყო. მან ბაზარში შემოიტანა ყველი და ლობიო, მაგრამ დახლთან არ მოეშვეს. საქმე გამეორდა მიერ გაცემულ უნიფიცირებულ ცნობას დასმული არ ქქონდა ბეჭედი.

ხელმოუწერელ და უბეჭდო ცნობებს აბა რა ძალა აქვს!! ეს ფაქტი იმაზე მეტყველებს, რომ ვაჭრობის ნებართვის ცნობების გაცემის საქმეში ჯერ კიდევ არ არის დამყარებული საჭირო წესრიგი.

რეიდის მონაწილეებმა ისიც შენიშნეს, რომ ბევრი კოლმეურნე საკოლმეურნეო ბაზარში პასპორტის ან პირადობის დამდასტურებელი სხვა ცნობის გარეშე მოდის და ითხოვს დაუთმონ მას დახლი პროდუქტების გასასყიდად.

კადრები: მუდამ აქტუალური პროblემა!

ვალისწინებთ მათს აპრობაციას პრაქტიკული საქმიანობისას, პირად თვისებებს, და რაც მთავარია, თვით კოლექტივის აზრსა და მის რეკომენდაციას. მაგალითად, ამ თვალსაზრისით მეტად დამახასიათებელია ი. ჭიტაძის კანდიდატურის დასახელება სამეზავრო ვაგონების შემკეთებელი საამქროს უფროსად. ავტორიტეტმა და პატივისცემამ, რომელიც ახალგაზრდა კომუნისტმა დაიმსახურა შრომითს კოლექტივში, ერთსულოვანი გამოხატულება პოვა ამ თანამდებობაზე მისი დანიშვნისას. ეს პრინციპი გამართლებულია და მას მასობრივი ხასიათი აქვს. კოლექტივის აზრს ხშირად თანადგომას უწევს პარტიის რიგიანი. მაგალითად, სავაგონო საამქროს პარტბიუროს მდივანი ვ. გელაშვილი ფიდნაუბრებად იქნა „ამიერკავკასიის რკინიგზის თბილისის სავაგონო უბნის უფროსად.

ჩვენს მუშაობაში სულ უფრო მეტ ყურადღებას ვაქცევთ ახალგაზრდებთან მუშაობასა და პარტიული კადრების მომზადების საქმეს, პარტიულ დამრიგებლობას. ამ მხრივ საინტერესო საქმიანობას ეწევა მოტორ-სექციების შემკეთებელი საამქროს პარტიული ორგანიზაცია, რომელსაც ოცდათთ წელზე მეტია სათავეში უდგას რესპუბლიკის დამსახურებული დამრიგებელი, ელექტროზეინკალი ვარლამ ბეჟუაშვილი. ჩვენთან ასეა დამკვიდრებული: თითოეული კომუნისტი სამ-ოთხ ახალგაზრდას უწევს დამრიგებლობას, ისინი მათ ასწავლიან არა მარტო სპეციალობას, არამედ ავითარებენ მათში მომავალი კომუნისტისათვის საჭირო თვისებებს — მინდობილი საქმისადმი პასუხისმგებლობას, მომთხოვნელობას. სწორედ ასეთმა მუშაობამ განაპირობა, რომ ჩვენს პარტიულ ორგანიზაციაში აღზრდილნი დღეს სხვადასხვა ხელმძღვანელ თანამდებობაზე მუშაობენ არა მარტო საწარმოში, არამედ რაიონის, ქალაქისა და რესპუბლიკის მასშტაბით. მათი დაწინაურება უშუალოდ კოლექტივის რეკომენდაციით ხდება და დაწინაურებული კომუნისტები გარკვეული პერიოდის შემდეგ ანგარიშს აბარებენ კოლექტივს, რომელიც რეკომენდაცია მისცა ამა თუ იმ ხელმძღვანელ საშუალოზე.

კადრების აღზრდისა და მომზადებისას განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა ახალგაზრდა მოგზაურებს. ქარხნის ბაზაზე ფუნქციონირებს 32-ე პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებელი ამბაბლის მიერ გამოშვებულ ახალგაზრდა სპეციალისტებთან მუშაობაში. გადასაჭერია კადრების დინამიკის შემცირება, სახელმწიფო, საზოგადოებრივი და შრომის დისციპლინის დაცვის, საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესებისა და სხვა საკითხები.

მოგეხსენებათ, პარტიის ეკონომიკური პოლიტიკის პრაქტიკული განხორციელებისას გადამწყვეტი როლი პირველად პარტიულ ორგანიზაციას ეკუთვნის. ქარხანაში დღეისათვის 14 საამქროს პარტიული ორგანიზაცია და 32 პარტიული ჯგუფია. საამქრო პარტიული ორგანიზაციები, ეყრდნობიან რა ქარხნის პარტიული ორგანიზაციის 80-წლიანი მუშაობის მდიდარ გამოცდილებას, სისტემატურად სრულყოფენ მუშაობის ფორმებსა და მეთოდებს, სთავეში უდგანან სოციალისტურ შეჯიბრებას, მშრომელთა მთელ დელს წარმართავენ ეკონომიკის ისეთი კარდინალური საკითხების გადასაწყვეტად, როგორიც არის შრომის ნაყოფიერების ზრდის

საკვები – მთავარი საზრუნავი

ფალკის რაიონის ბეშთაშენის მერძევეობა-მეკარტოფილეობის საბჭოთა მეურნეობის მეცხოველეებმა ვალდებულება იკისრეს 1 ოქტომბრისათვის შეესრულონ სახელმწიფოსათვის რძის მიყიდვის წლიური დავალება. რძის ქარხნებში გაგზავნიან 5600 ცენტნერზე მეტ პროდუქციას. მაღალი შედეგების მიღწევაში მათ ეხმარება მტკიცე საკვები ბაზა. მარტო სილოსი ჩადებულია 29750 ცენტნერი, ნაცვლად საგეგმო 22550 ცენტნერისა. მაღალ მთებში მთიბავები ზამთრისათვის დაამზადებენ 12500 ცენტნერ სენაჟს, 18200 ცენტნერ თივას.

ცხარე დღეები უდგათ ახლა საკვებმომპოვებლებს: სწრაფი ტემპით ამზადებენ მწვანე მასას მდელოებსა და საძოვრებზე.

სურათებზე: ერთ-ერთი საუკეთესო საკვებმომპოვებელია მიხეილ კელეშვილი; იზრდება თივის ზვინები.

შ. ციკვაზოვის ფოტო. (საკინფორმის ფოტოქრონიკა)

პარტიის წითელწყაროს რაიკომის პლენუმი

გაიმართა საქართველოს კომპარტიის წითელწყაროს რაიკომის პლენუმი, რომელმაც განიხილა ორგანიზაციული საკითხი.

პარტიის წითელწყაროს რაიკომის პირველ მდივნად და ბიუროს წევრად არჩეულია ამხ. დ. თ. ხაჯანელი, რომელიც საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის სოფლის მეურნეობისა და კვების მრეწველობის განყოფილების გამგის მოადგილედ დაინიშნა.

პლენუმის მუშაობაში მონაწილეობდა და სიტყვა წარმოთქვა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანმა ამხ. ნ. ა. ჭითანავამ. (საკინფორმი).

პარტიის ტყვარჩელის საქალაქო კომიტეტის პლენუმი

გაიმართა საქართველოს კომპარტიის ტყვარჩელის საქალაქო კომიტეტის პლენუმი, რომელმაც განიხილა ორგანიზაციული საკითხები.

პლენუმმა ამხ. კ. თ. სალიას გათავისუფლა პარტიის ტყვარჩელის საქალაქო კომიტეტის პირველი მდივნისა და ბიუროს წევრის მოვალეობისაგან საქართველოს სსრ მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურების მინისტრად დანიშნასთან დაკავშირებით.

საქართველოს კომპარტიის ტყვარჩელის საქალაქო კომიტეტის პირველ მდივნად და ბიუროს წევრად არჩეულია ამხ. ფ. ფოლია, რომელიც საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ორგანიზაციულ-პარტიული მუშაობის განყოფილების ინსპექტორად მუშაობდა.

პლენუმის მუშაობაში მონაწილეობდა და სიტყვა წარმოთქვა საქართველოს კომპარტიის ოფსახეთის საოლქო კომიტეტის პირველმა მდივანმა ამხ. ბ. ვ. ადლეიბამ. (საკინფორმი).

ჩქარობენ მელიანდაგენი

სამტრედია. (საკ. კორ.). ამიერკავკასიის რკინიგზის განყოფილების კომუნისტური შრომის საწარმოო — სამტრედიის სალაანდაგო დისტანციის მშრომელებმა ვადამდე — 27 ივლისისათვის შეასრულეს 7 თვის დავალება. გეგმით გათვალისწინებული 7 კილომეტრის ნაცვლად 8,5 კილომეტრზე შეასრულეს ლიანდაგის საშუალო შეკეთების დავალება, ხოლო რელსების შეცვლა ნაცვლად 1 კილომეტრისა 1,5 კილომეტრზე უზრუნველყვეს. ასევე კარგი მაჩვენებლებით დაამთავრეს რკინიგზელებმა აგვისტოც.

შრომის ნაყოფიერება 5 პროცენტით გაიზარდა. პროდუქციის თვითღირებულება 2,7 პროცენტით შემცირდა, დაიზოგა ათასობით მანეთი.

სალიანდაგო დისტანციის (უფროსი — ა. თოდუა) მშრომელები პირობას იძლევიან, რომ კარგი შედეგებით დაამთავრებენ მიმდინარე წელს, 25 დეკემბრისათვის შეასრულებენ სახელმწიფო გეგმა-ვალდებულებებს.

ხარისხისნიშნიანი შხარისხო მეჯქაჯნეზი

მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარება სოფლის მეურნეობაში კარდინალური ცვლილების განხორციელებას, შეცნიერ მუშაკთა დიდ გააზრებულ მუშაობას, მძიმეგნელ გონებას, დაკაბული შრომის მოითხოვს. ეს იმიტომ, რომ ახალი ტექნიკა და ტექნოლოგია შეიფერებოდეთ ინერგებოდეს წარმოებაში, რათა საზოგადოებამ ამ ნაყოფიერ მიიღოს მისგან სასურველი უკეთესი.

სასოფლო-სამეურნეო სამეცნიერო მიმართულებათა მეცნიერებიანობის დონის ამაღლებაში დიდი როლის შესრულება შეუძლია ისეთ სოლიდურ ორგანიზაციებს, როგორიც არის სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანება „საქსოფლმანქანაშენი“ და საქართველოს სოფლის მეურნეობის მექანიზაციისა და ელექტრიფიკაციის სამეცნიერო-კვლევითს ინსტიტუტში. ამ შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი და საძიებო-საკონსტრუქტორო სამუშაოების შედეგად „ა3-21“ ტიპის ამაღლებული სიხშირის დენის ასინქრონული ელექტროძრავის გამოყენებით შეიქმნა უნიკალური აპარატი. ეს ელექტროძრავა გამორიჩევა კონსტრუქციის სიმარტივით, მუშაობს ხანგრძლივად. ამასთან, ზემოხსენებული მოდმეი დენის ძრავასთან შედარებით 51 მანეთითა და 30 კგ-ით ნაკლები ღირს და, რაც მთავარია, მიჩნეიობის რაიონების ბუნებრივი პირობებში საიმედოდ მუშაობს.

ახალი აპარატის უნიკალურობა ის გახლავთ, რომ ინტენსიალხარისხოვნად სხლავს ბალიერ ულად და ფოთოლსაც კარგად კრეფს. ჩაის ფოთლის საკრეფი მატერიალურ შეიძლება გადაკეთდეს სასხლავ აპარატად, და — პირიქითაც. ასე რომ, საჭირო აღარ არის ქარხნამ ცალ-ცალკე გამოუვას საკრეფი და სასხლავი აპარატები. ამ უნიკალურ აპარატს ეკონომიკური ეფექტი ერთობ დიდია.

აღსანიშნავია ისიც, რომ უნიკალურია აპარატის საცდელი ნიმუშის დამზადების ხარჯები 200 მანეთს არ აღემატება, რაც 2,5-ჯერ ნაკლებია „ქარხნ „საქსოფლმანქანის“ ხელის ჩაის სასხლავ და ჩაის ფოთლის საკრეფი აპარატების ღირებულებაზე.

უნიკალურია აპარატის ელექტროენერგიის მომარაგებისათვის ინსტიტუტში შემუშავდა მცირე სიმძლავრის ავტონომიური წყარო — ცენტრალიზებული და ენერგოსისტემის ქსელიდან კვების რაციონალური სქემა. ამ ქსელის ჩაის პლანტაციებში გაყვანა ერთ ჰექტარზე 400 მანეთი ანუ 2,5-ჯერ ნაკლები ჯდება აქამდე არსებული სქემით პლანტაციის ელექტრიფიცირების ხარჯებთან შედარებით. გარდა ფულადი ეკონომიისა, ამალი სქემით პლანტაციების ელექტრიფიცირების დროს შეიქლება შემცირდეს დეფიციტური მასალები: ხის საჭიდენი ბოძები — 3-ჯერ, ალუმინის სადენი — თითქმის 4-ჯერ და რკინის მასალა — 20-ჯერ.

ჯერ კიდევ 1982 წელს უნიკალურსაა აპარატა ელექტროენერგიის ახალ სისტემებთან ერთად წარმატებით გაიარა შედარებითი სახელმწიფო გამოცდები და მიიღო სერიულად გამოშვების რეკომენდაცია. ყოველივე ეს და სხვა უპირატესობანი ნათლად მეტყველებს აპარატის უნიკალურობასა და პერსპექტიულობაზე.

სახელმწიფო გამოცდების შედეგების მიხედვით უნიკალური აპარატის და მისი ყველის სისტემების წარმოებაში დანერგვით წელიწადში ერთ ჰექტარზე (არსებულ აპარატებთან შედარებით) შეიძლება 350 მანეთი დაზოგოთ. რესპუბლიკის მასშტაბით კი 14 მილიონ მანეთზე მეტ ეკონომიას მივიღებთ.

ყოველივე ზემოთქმულიდან შეიძლება დავასკვნათ: იმიტომ შემდეგ, რაც შეიქმნა საამქროო ელექტროძრავის ბაზაზე ხელის ჩაის სასხლავ-საკრეფი უნიკალური აპარატი, რომელსაც აქვს ელექტროენერგიით მომარაგების რაციონალური სისტემა, ქარხანა „საქსოფლმანქანის“ მიერ მოდმეი დენის ძრავას ბაზაზე, ხელის ჩაის სასხლავი და საკრეფი აპარატების გამოშვება და მათი კვებისათვის ძველი მეთოდით ჩაის პლანტაციების ელექტრიფიცირების გაგრძელება საბერძნეთი გაუმართლებელ ხარჯვად, დაუღვარობად მიგვანნია. გარდა ამისა, ეს ტექნიკური პრობლემის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი შემადგენელი ელემენტის აშკარა უგულებელყოფას ნიშნავს.

მაშასადამე, სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანება „საქსოფლმანქანაშენის“ ხელმძღვანეობამ (ენერგოლური დირექტორი ბ. ჭყონია) დროა ხელი მოჰკიდოს ახალი უნიკალურსალარიტა და მისი ელექტროენერგიით მომარაგების სისტემებს. სერიულ ათვისებას, რათა პერსპექტიული ტექნიკა დროულად მიიღონ ნაციონალებმა.

ახალი ტექნიკური საშუალებების სერიული ათვისებისა და წარმოებაში დანერგვის დაჩქარების საქმეში გადამწყვეტი სიტყვა უნდა თქვას საქართველოს სსრ საკოთხოო-სამეურნეო წარმოების სახელმწიფო კომიტეტმა, რომელიც ამ ახალი მანქანებისა დამკვიდრებისა და ძირითადი მომხმარებლებია.

3. ᲨᲔᲕᲐᲠᲓᲜᲐᲫᲔ.

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მექანიზაციისა და ელექტრიფიკაციის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის ლაბორატორიის გამგე, ტექნიკის მეცნიერებათა კანდიდატი.

დაჯილდოება

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებით:

ქართული საბჭოთა ლიტერატურის განვითარებაში დამსახურებისათვის და ხანგრძლივი ნაყოფიერი საზოგადო მოღვაწეობისათვის მწერალი ქეთევან ფაშის ასული **ჭუბუკაშვილი** დაჯილდოდეს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის სიგელით.

ᲒᲘᲠ ᲛᲘᲗᲮᲔᲑᲔᲚᲘ ᲐᲜᲢᲘᲞᲠᲔᲡᲘᲡ, ᲠᲝᲒᲝᲠ ᲣᲠᲩᲔᲜᲓᲐᲜ ᲨᲘᲜᲐᲒᲐᲜ ᲡᲐᲥᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲛᲝᲠᲒᲐᲜᲝᲒᲐᲜᲘᲡ ᲚᲝᲠᲓᲝᲛᲝᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲐᲚᲙᲝᲰᲝᲚᲘᲖᲛᲘᲡ, ᲠᲝᲒᲝᲠ ᲡᲐᲠᲒᲔᲑᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲐᲮᲚᲐᲡ ᲣᲤᲚᲔᲑᲘᲗᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲘᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲗᲣ ᲐᲠᲐ ᲐᲠᲙᲕᲔᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲚᲘᲝᲜᲘᲗ ᲓᲐᲛᲐᲢᲔᲑᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲛᲣᲨᲐᲕᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ? ᲙᲘᲗᲮᲕᲐ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘᲡ ᲛᲙᲘᲗᲮᲕᲔᲚᲗᲐᲗᲕᲘᲡ, ᲠᲝᲒᲝᲠ ᲡᲐᲠᲒᲔᲑᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲠᲐᲡᲬᲝᲠᲘ ᲒᲐᲛᲝᲛᲣᲨᲐᲕᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ? ᲒᲐᲖᲔᲗᲘᲡ „ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲘᲡ“ ᲙᲝᲠᲡᲙᲝᲜᲡᲘᲚᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ ᲙᲘᲗᲮᲕᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ ᲨᲔᲛᲓᲔᲑᲘ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘᲡ, ᲨᲘᲜᲐᲒᲐᲜᲘ ᲡᲐᲛᲘᲡᲐᲮᲣᲠᲘᲡ ᲒᲣᲚᲠᲐᲛ ᲒᲘᲝᲠᲒᲘ ᲯᲘᲠᲑᲘᲢᲐᲫᲔ ᲞᲐᲡᲣᲮᲘ ᲐᲛ ᲓᲐ ᲡᲐᲮᲚᲗᲐᲛᲝᲥᲛᲔᲓᲝᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲢᲔᲑᲘᲗ ᲨᲔᲛᲣᲨᲐᲕᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ

ᲒᲣᲓᲐᲣᲗᲝᲗᲐ ᲐᲠ ᲘᲪᲐᲒᲓᲔ ᲠᲘᲡᲢᲝᲠᲔᲑᲘᲗᲐ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝᲗᲐ ᲨᲝᲠᲘᲡ ᲓᲐᲪᲕᲘᲗᲘ ᲜᲝᲠᲛᲘᲗ ᲓᲐ ᲒᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲣᲚᲘ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒᲘ ᲒᲐᲬᲘᲠᲑᲔᲑᲘ.

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲨᲘᲜᲐᲒᲐᲜ ᲡᲐᲥᲗᲐᲛᲝᲗᲐ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘᲡ ᲙᲝᲚᲔᲒᲘᲐᲛ ᲒᲐᲛᲝᲩᲘᲜᲐ ᲡᲐᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲝ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ ᲛᲝᲛᲐᲕᲐᲚᲨᲘ ᲓᲐᲡᲐᲯᲔᲚᲘ ᲡᲐᲛᲣᲨᲐᲝ ᲯᲒᲣᲤᲘᲡ ᲛᲔᲗᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲘᲡᲢᲔᲑᲘ ᲓᲐ ᲐᲚᲙᲝᲰᲝᲚᲘᲖᲛᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲐᲦᲛᲓᲔᲒ ᲑᲠᲫᲝᲚᲐᲨᲘ ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲑᲘ ᲘᲧᲝᲜᲔᲑᲓᲜᲘᲜ. ᲯᲔᲠᲯᲝᲠᲑᲘᲗ ᲛᲔ ᲛᲘᲜᲓᲐ ᲛᲘᲛᲔᲠᲗᲝᲗ ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲐ ᲓᲐ ᲐᲚᲙᲝᲰᲝᲚᲘᲖᲛᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲐᲦᲛᲓᲔᲒ ᲑᲠᲫᲝᲚᲐᲨᲘ ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲑᲘ ᲘᲧᲝᲜᲔᲑᲓᲜᲘᲜ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲐᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲝ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ ᲐᲠᲐᲡᲬᲝᲠᲘ ᲒᲐᲛᲝᲛᲣᲨᲐᲕᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ? ᲠᲝᲒᲝᲠ ᲛᲘᲗᲮᲔᲑᲔᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲗᲣ ᲐᲠᲐ ᲞᲠᲘᲜᲪᲘᲞᲘᲡ ᲛᲝᲜᲐᲚᲘᲖᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲢᲔᲑᲘᲗ ᲨᲔᲛᲣᲨᲐᲕᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ

ᲞᲐᲠᲢᲘᲐ ᲒᲐᲓᲐᲘᲓᲝ

ᲑᲣᲜᲘᲜ ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲨᲘ ᲒᲐᲛᲑᲐᲠᲗᲐ ᲐᲜᲐᲢᲝᲚᲘ ᲙᲐᲠᲞᲝᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲒᲐᲠᲩ ᲙᲐᲡᲞᲐᲠᲝᲕᲘᲡ ᲛᲐᲭᲘᲡ ᲛᲔᲠᲛᲘ ᲞᲐᲠᲢᲐᲘᲐ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲡᲐᲪ ᲛᲝᲗᲝᲠᲘᲜᲘᲡ ᲠᲘᲪᲮᲕᲘᲗ ᲛᲘᲗᲘᲜᲒᲘᲡ ᲓᲠᲝᲡ ᲐᲦᲬᲔᲠᲔᲑᲘ ᲓᲐᲛᲬᲘᲜᲔᲑᲚᲔᲑᲘ ᲛᲘᲗᲘᲜᲒᲘᲡ ᲛᲘᲛᲗᲐᲜᲐᲛᲔᲠᲔ ᲞᲐᲠᲢᲐᲘᲘᲡ ᲛᲝᲡᲐᲮᲚᲔᲝᲑᲐ ᲓᲐ ᲛᲘᲛᲗᲐᲜᲐᲛᲔᲠᲔ ᲞᲐᲠᲢᲐᲘᲘᲡ ᲛᲝᲡᲐᲮᲚᲔᲝᲑᲘᲡ ᲨᲝᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲗᲘᲗᲔᲑᲘᲗ.

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲢᲐᲜᲙᲔᲠᲘ

ᲑᲐᲗᲣᲛᲘᲡ ᲡᲐᲒᲐᲜᲐᲝ ᲜᲐᲕᲗᲡᲐᲓᲒᲣᲠᲨᲘ ᲦᲣᲜᲐ ᲩᲐᲣᲨᲕᲐ ᲘᲣᲓᲐᲠᲘᲡᲛᲘᲡᲐᲨᲘ ᲐᲐᲓᲒᲔᲣᲚᲘ ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲢᲐᲜᲙᲔᲠᲘ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲡᲐᲪ ᲪᲜᲝᲑᲘᲚᲘ ᲛᲘᲡᲐᲮᲘᲝᲑᲘᲗ, ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲮᲕᲐ ᲡᲐᲮᲚᲝᲡ ᲐᲠᲢᲘᲡᲢᲘᲡ ᲘᲣᲚᲘᲣᲡ ᲥᲝᲛᲐᲚᲐᲫᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲘᲡ ᲛᲨᲔᲜᲑᲚᲝᲑᲐ. ᲐᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲐᲓ ᲓᲐᲛᲬᲘᲜᲔᲑᲚᲔᲑᲘ ᲐᲠᲘᲜ ᲓᲐᲡᲘᲠᲔᲚᲘ.

ᲜᲐᲕᲗᲝᲑᲐᲠᲛᲨᲔᲜᲘᲡᲗᲐᲜ ᲔᲠᲗᲐᲓ ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲗᲝᲛᲝᲛᲐᲕᲚᲘᲡ ᲢᲐᲜᲙᲔᲠᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲨᲔᲘᲫᲚᲝ ᲐᲛᲝᲠᲩᲘᲚᲘᲐ ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲢᲐᲜᲙᲔᲠᲘ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲡᲐᲪ ᲪᲜᲝᲑᲘᲚᲘ ᲛᲘᲡᲐᲮᲘᲝᲑᲘᲗ, ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲮᲕᲐ ᲡᲐᲮᲚᲝᲡ ᲐᲠᲢᲘᲡᲢᲘᲡ ᲘᲣᲡᲣᲤ ᲥᲝᲛᲐᲚᲐᲫᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲘᲡ ᲛᲨᲔᲜᲑᲚᲝᲑᲐ. ᲛᲝᲑᲠᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲡᲗᲐᲜ ᲐᲠᲘᲡ ᲨᲔᲠᲩᲔᲣᲚᲘ ᲞᲐᲠᲢᲘᲐ ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲝᲑᲘᲡ ᲛᲘᲛᲗᲐᲜᲐᲛᲔᲠᲔ ᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲛᲝᲡᲐᲮᲚᲔᲝᲑᲘᲡ ᲓᲠᲝᲡ ᲒᲐᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲞᲐᲠᲢᲘᲐ ᲛᲘᲗᲘᲜᲒᲘᲡ ᲛᲘᲛᲗᲐᲜᲐᲛᲔᲠᲔ ᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲛᲝᲡᲐᲮᲚᲔᲝᲑᲘᲡ ᲨᲝᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲗᲘᲗᲔᲑᲘᲗ.

ᲤᲠᲘᲐᲓᲝᲡᲜᲔᲑᲘ

ᲐᲡᲝ ᲣᲬᲝᲓᲔᲡ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡ ᲡᲢᲣᲓᲔᲜᲢᲘ ᲡᲞᲝᲠᲢᲡᲛᲔᲜᲔᲑᲘᲡ ᲙᲝᲛᲘᲗᲘᲡ ᲣᲜᲐᲠᲘᲡᲘᲐᲜᲘ ᲓᲐᲛᲝᲣᲙᲘᲓᲔᲑᲘᲡᲐᲡ. ᲓᲐ ᲛᲐᲠᲗᲚᲐᲪ, ᲐᲛᲓᲔᲜᲘ ᲛᲔᲓᲐᲚᲘ — 84 (44 ᲙᲐᲪᲘᲡ, 21 ᲥᲐᲠᲗᲚᲔᲚᲘᲡᲐ ᲓᲐ 19 ᲑᲠᲘᲜᲯᲐᲝᲡᲐ) ᲐᲠᲪᲘᲠᲗᲝ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡ ᲜᲐᲙᲠᲔᲑᲘ ᲐᲠ ᲛᲝᲣᲪᲐᲛᲔᲑᲘᲐ.

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲙᲐᲠᲗᲘᲜᲒᲘᲡ ᲡᲢᲣᲓᲔᲜᲢᲣᲠᲘ ᲡᲞᲝᲠᲢᲘᲡ ᲓᲘᲠᲘᲥᲢᲝᲠᲘ ᲒᲘᲠᲩᲔᲡᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲦᲬᲔᲠᲔᲑᲘᲗ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲡᲐᲪ ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲜᲘᲭᲣᲠᲘ ᲓᲐᲛᲬᲘᲜᲔᲑᲚᲔᲑᲘ ᲛᲘᲗᲘᲜᲒᲘᲡ ᲛᲘᲛᲗᲐᲜᲐᲛᲔᲠᲔ ᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲛᲝᲡᲐᲮᲚᲔᲝᲑᲘᲡ ᲨᲝᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲗᲘᲗᲔᲑᲘᲗ.

ᲤᲠᲘᲐᲓᲝᲡᲜᲔᲑᲘ

ᲐᲡᲝ ᲣᲬᲝᲓᲔᲡ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡ ᲡᲢᲣᲓᲔᲜᲢᲘ ᲡᲞᲝᲠᲢᲡᲛᲔᲜᲔᲑᲘᲡ ᲙᲝᲛᲘᲗᲘᲡ ᲣᲜᲐᲠᲘᲡᲘᲐᲜᲘ ᲓᲐᲛᲝᲣᲙᲘᲓᲔᲑᲘᲡᲐᲡ. ᲓᲐ ᲛᲐᲠᲗᲚᲐᲪ, ᲐᲛᲓᲔᲜᲘ ᲛᲔᲓᲐᲚᲘ — 49 ᲥᲐᲚᲐᲥᲘᲡ — ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡ, ᲙᲘᲔᲕᲘᲡ, ᲚᲔᲜᲘᲜ�გᲠᲐᲓᲘᲡ, ᲛᲘᲜᲡᲙᲘᲡ, ᲠᲝᲒᲝᲠᲘᲡ, ᲜᲝᲛᲒᲝᲜᲓᲘᲠᲘᲡᲙᲘᲡ, ᲒᲝᲠᲘᲡ, ᲮᲠᲘᲐᲜᲚᲘᲡᲙᲘᲡ, ᲙᲘᲠᲘᲚᲚᲘᲡᲙᲘᲡ ᲓᲐ ᲡᲮᲕᲐᲗᲐ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲘᲡᲢᲔᲛᲘᲡ ᲛᲝᲛᲬᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲒᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲝ ᲡᲙᲝᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲐᲡ.

ᲨᲔᲠᲩᲔᲣᲚᲘ ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲑᲘ ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲤᲔᲓᲔᲠᲐᲪᲘᲘᲡ ᲙᲘᲝᲕᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲘᲡ ᲛᲨᲔᲜᲑᲚᲝᲑᲐᲨᲘ.

ᲤᲣᲜᲓᲐᲛᲔᲜᲢᲘ — „ᲖᲐᲠᲔᲑᲘ“

ᲓᲦᲔᲡ ᲐᲓ ᲡᲬᲠᲐᲤᲘ ᲢᲔᲛᲞᲘᲗ ᲛᲘᲛᲓᲘᲜᲐᲠᲔᲝᲑᲓᲐ ᲓᲘᲓᲘ ᲛᲝᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲚᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲘᲡ ᲛᲨᲔᲜᲑᲚᲝᲑᲐ. ᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲐ 18-ᲑᲘᲜᲔᲚᲘᲐᲜᲘ ᲛᲨᲔᲜᲑᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲘᲗ ᲣᲙᲕᲔ ᲛᲝᲛᲝᲥᲛᲔᲓᲘ ᲧᲝᲚᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲞᲝᲖᲘᲪᲘᲐᲨᲘ ᲓᲐᲡᲕᲐ. ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲐᲓᲒᲘᲚᲘ ᲙᲐᲠᲒᲘ ᲐᲠ ᲐᲦᲛᲝᲩᲜᲓᲐ, ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲓᲐ ᲛᲔᲡᲐᲛᲔ ᲐᲓᲒᲘᲚᲘ ᲙᲐᲠᲒᲘ ᲐᲠ ᲐᲦᲛᲝᲩᲜᲓᲐ.